

Prenumerata miejscowa:

Na rok . . . 9 rsr.
6 miesięcy . . . 4 50 k.
3 miesiące . . . 2 25 k.
1 miesiąc . . . 75 k.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata zamiejscowa

z odсылką pocztą:
Na rok . . . 12 rsr.
6 miesięcy . . . 6 „
3 miesiące . . . 3 „
1 miesiąc . . . 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

ROK JEDENASTY.

Ma ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We wtorek, 5 (17) marca — św. Konona i Feod. mucz.
We środę, 6 (18) marca — św. Konstantina mucz.
We czwartek, 7 (19) marca — św. Wasilija i Ef. mucz.

Spostrzeżenia meteorologiczne

dostarczone przez obserwatorium warszawskie.

Dnia 3 (15) Marca 1874 roku.

Table with 4 columns: Ciężnienie powietrza, Temperatury, Wilgotność, Kierunek wiatru. Data for 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We wtorek, 5 (17) marca — św. Gertrudy panny.
We środę, 6 (18) marca — św. Gabryela arch.
We czwartek, 7 (19) marca — św. Józefa Oblub.

DZIAŁ URZĘDOWY.

UKAZ

do Kapitany Rossyjskich Cesarско-Królewskich Orderów.

Na zasadzie wydanych 22 czerwca 1845 r. i 28 maja 1839 r. statutów orderów świętej Anny i świętego Stanisława (art. 559 i 631 Ust. Ord. Zb. Pr. Cyw. wyd. 1857 r.), pierwsza i druga klasy orderu świętej Anny i druga klasa orderu świętego Stanisława, mają każda po dwa podziały, z których jeden stanowią oznaki orderu ozdobione Cesarską koroną, a drugi oznaki orderu bez korony.

Obecnie uznawszy za właściwe znieść pomienione podziały, rozkazujemy:

- 1. Pozostawić dla pierwszej klasy orderu świętej Anny krzyż i gwiazdę bez Cesarskiej korony, a dla drugiej klas orderów świętej Anny i świętego Stanisława krzyże także bez korony.
2. Odpowiednio do tego zmienić art. 559, 631, 581 punkt 7 i dod. do art. 654 Ust. Or. Zb. Pr. Cyw. (wyd. 1857 r.), oraz art. 595 i 656 i dod. do art. 184 i 185 teje Ust. w przedl. 1863 r.
3. Przytoczony w 14 punkcie art. 483 Ust. Ord. (wyd. 1857 r.), przepis o przedstawianiu do orderu świętego Włodzimierza trzeciej klasy przez Radę Kawalerską, za przesunięciem, z wyborów szlachty, ustanowionych terminów, gubernialnych i powiatowych marszałków szlachty, honorowych kuratorów gimnazjów, przesów Izb Gubernialnych, landratów i honorowych kuratorów szkół, mających ordery świętego Włodzimierza czwartej klasy i świętej Anny drugiej klasy z Cesarską koroną, rozciągnąć na to z wymienionych osób, które mają ordery świętego Włodzimierza czwartej klasy i świętej Anny drugiej klasy.
4. Nagrodzeni już oznakami orderów świętej Anny i świętego Stanisława ozdobionymi Cesarską koroną, zachowują je na poprzedniej zasadzie.
Kapituła Orderów ma niniejsze wykonać właściwie.
Na oryginalne Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „ALEXANDER.”

14 lutego 1874 roku. w St. Petersburgu.

Przez rozkaz w wydziale Straży Granicznej, 25 stycznia r. b., podporucznik Kriemienzkiego pułku piechoty Narbut, przeznaczonego przez Najwyższy rozkaz w Wydziale Wojny, z 23 stycznia r. b., do Straży Granicznej w stopniu chorążego, mianowany został oficerem oddziałowym brygady Skulańskiej, urlopowanemu na 28 dni do gubernji St.-Petersburskiej i Pskowskiej, oficerowi oddziałowemu brygady Wierzbolowskiej, chorążemu Magdenca, przedłużony został urlop do dwóch miesięcy, z zachowaniem przez cały ten czas placu; oficer oddziałowy brygady Zawichostskiej, porucznik Nowikow — otrzymał urlop do gubernji Czernihowskiej, na dwa miesiące, z zachowaniem placu.

Warunki techniczne budowy i eksploatacji kolei żelaznej Nadwiślańskiej z odnogą do Łukowa.

(Najwyższe zatwierdzone 18 listopada 1873 r.)

I. Ogólne warunki.

Projekt przygotowawczy, kierunek i profil kolei.

§ 1. Ogólny kierunek kolei żelaznej Nadwiślańskiej z odnogą do Łukowa określa się przez badania dokonane z rozporządzenia Rządu. Przygotowawcze projekta planu kierunku kolei, według stopy 10 wiorst w calu, jej podłużnego profilu, według stopy 1/10,000 dla odległości poziomych i 1/10,000 dla rozmiarów pionowych i przygotowawczy kosztorys, ułożone za zasadzie badań rządowych, oddaje Towarzystwu Ministerstwo Dróg Komunikacji. Te projekta i kosztorys przyjmują się za główne podstawy do ułożenia wykonawczych projektów i kosztorysów, mających być przedstawionymi przez Towarzystwo do zatwierdzenia Ministerstwa Dróg Komunikacji (Ust. Tow. § 5).

Zmiany w projekcie przygotowawczym.

§ 2. Jeżeli Towarzystwo, w skutku dokonanych przez nie badań, uzna za potrzebne starać się o zmiany w przygotowawczym projekcie rządowym, to Dyrekcja Towarzystwa przedstawia o to podanie do Ministerstwa Dróg Komunikacji, który jeżeli uzna pomienione podanie za zasługujące na uwzględnienie, nie podlegające za sobą pogorszenia kierunku kolei, oznaczającego przez badanie rządowe, upoważniam wyjednywaną zmianę, w granicach niżej zamieszczonych warunków: a) ogólna długość głównej kolei od stacji Kowla na kolei żelaznej Kijowsko-Brzeskiej, przez miasta: Cholim, Lublin, Iwangród, Warszawę, Nowogrodzieńsk i Mławę do granicy Pruskiej i od stacji Iwangrodu do stacji Łukowa na kolei żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, wraz z odnogami wymienionemi — nie powinna przenosić 508 wiorst, to jest nie powinna być większą niż o 1% w porównaniu z oznaczoną według badań rządowych; b) linja kolei żelaznej powinna przechodzić przez główne zaludnione miejsca, wyznaczone według badań rządowych; c) stacje leżące przy miastach powinny być oddległe

od nich nie bardziej, jak to jest projektowane według badań rządowych;

d) odległości pomiędzy stacjami powinny odpowiadać stopniowi trudności profilu podłużnego kolei do ruchu, ale w każdym razie odległości te nie powinny przenosić 25 wiorst i zarazem na wypadek konieczności urządzenia następnie przystanków pomiędzy stacjami, powinny być pozostawione, w miarę możliwości w środku odległości pomiędzy temi ostatnimi, a w każdym razie nie więcej jak o 14 wiorst od najodleglejszej z nich, placyki poziome długości co najmniej 200 saż.; e) na głównej drodze nie powinno być krzywizn opisanych promieniem mniej niż 300 sażeni; na stacjach, promień głównej drogi nie może być mniejszy od 500 saż., i takich krzywizn nie powinno być więcej niż 1/3 części długości tego placyku stacyjnego, na którym znajduje się krzywizna; f) pomiędzy dwoma krzywiznami, obróconemi w różne strony, jeżeli obie opisane są promieniem mniejszym od 500 saż., powinna być pozostawiona część prosta długości co najmniej 60 saż.; g) podłużne spadki nie powinny przenosić 0,008 a na sekcji pomiędzy Lublinem i Piotrowicami 6,001; h) wjazdy pod górę ciągłe, albo następujące bez przerwy jeden po drugim nie powinny przedstawiać łącznie wzniesienia najwyższego punktu nad najniższym więcej niż 12,5 saż.; na tej zasadzie ciągły spadek na 0,011, nie powinien być dłuższy niż 2,5 wiorst, a ciągły spadek na 0,005 — dłuższy niż 5 wiorst. Jeżeli według miejscowych warunków okaże się koniecznym wzniesić się za pomocą ciągłych lub następujących bez przerwy jeden po drugim wjazdów pod górę, wyżej niż na 12,5 saż., to wjazdy pod górę powinny być podzielone poziomymi placykami, lub z spadziścieśmi nie więcej niż 0,0021, tak żeby jeden placyk wznosił się nad drugim nie więcej niż 12,5 saż.; długość każdego placyku powinna być nie mniejsza niż 300 saż.; i) przypadki spadziścieśmi na 0,0085 i więcej z krzywiznami, opisanemi promieniem 300 saż., nie dopuszczają się. W częściach profilu, gdzie projektowane spadki przenoszą 0,0095, promień powinien być nie mniejszy od 350 saż.; j) jeżeli dwa podłużne spadki zmiarzają w różne strony i obadwa są spadziścieśmi od 0,002, to pomiędzy niemi powinna być pozostawiona sekcja co najmniej 50 saż. długości, na której spadek nie powinien przenosić 0,002;

k) na stacjach I i II klasy główna i rozjazdowa drogi powinny być poziome; na stacjach zaś III i IV klasy drogi te mogą być budowane z podłużnym spadkiem nie spadziścieśmi nad 0,004; l) Długość placyków stacyjnych powinna być nie mniejsza od 500 saż. na stacjach I i II klasy i nie mniejsza od 300 saż. na stacjach III i IV klasy. Z powyższe zamieszczonych przepisów dopuszczają się następujące wyjątki: 1) na 153 i 345 wiorstach dopuszczają się krzywizny opisane promieniem 250 saż.; 2) na 152 wiorście, na stacji Lublin, dopuszczają się krzywizna promienia 300 saż. na długości 42 saż. Wraz z podaniem o zmianach w przygotowawczym projekcie rządowym, Towarzystwo obowiązane jest złożyć do zatwierdzenia Ministerstwa Dróg Komunikacji nowy przygotowawczy projekt kolei, ułożony stosownie do projektu rządowego, i takiż kapitał zakładowy Towarzystwa i nie przekraczający granic tego kapitału.

Wykonawczy projekt i kosztorys kolei.

§ 3. Oprócz wyżej wspomnianych przygotowawczego projektu i przygotowawczego kosztorysu, Towarzystwo obowiązane jest złożyć do zatwierdzenia Ministerstwa Dróg komunikacji projekt wykonawczy i kosztorys wykonawczy, odpowiednio do § 5 Ustawy Towarzystwa.

Wykonawczy projekt budowy kolei Nadwiślańskiej z odnogą do Łukowa, powinien być ułożony przez Towarzystwo odpowiednio do przygotowawczego projektu rządowego i niniejszych warunków technicznych. Powinien on zawierać w sobie: a) plan kierunku kolei, według stopy trzech wiorst w calu, i podłużny jej profil, według stopy 1/10,000 co do odległości poziomych i 1/10,000 co do rozmiarów pionowych; b) normalne rysunki mostów, rur, górnej budowy, telegrafum, wszystkich budowli stacyjnych i drożnych, przynależności drogi i stacji, taboru ruchomego i t. d., oraz szczegółowe projekta wszystkich budowli i części kolei, które przedstawiają zubożenie od wspomnianych rysunków normalnych, albo będą zażądane przez Ministerstwo Dróg Komunikacji; c) wszystkie niezbędne obliczenia, opisy i specyfikacje, które będą zażądane przez Ministerstwo Dróg Komunikacji.

Przy projekcie wykonawczym powinny być złożone przez Towarzystwo wykazy: a) wiorstowego obliczenia ilości robót grabarskich; b) wiorstowego rozmieszczenia zarosli leśnych znajdujących się w granicach pasu wyłączenia i wymagających wyrabiania lub wykarczowania; c) kwadratowej objętości wzmocnienia tam od rozlewu rzek; d) sztucznych budowli; e) rozmieszczenia stacji i aparatów telegraficznych; f) rozmieszczenia koszar, budowli i przejazdów; g) narzędzi do konserwacji drogi; h) przyborów do zaopatrywania w

wodę: i) przyborów, warsztatów, narzędzi i innych przynależności warsztatów do konserwacji taboru ruchomego; j) mebli, przyrządów do gaszenia ognia i innych przynależności stacji; k) zapasowych części taboru ruchomego; l) przyborów do sygnalów, oświetlenia, smarowania i innych taboru ruchomego; m) przysposobień do przewozu wojsk; n) cen materiałów głównych, przysposobionych do różnych budowli na kolei.

Projekt wykonawczy powinien być złożony do Ministerstwa Dróg Komunikacji za pośrednictwem Inspekcji Rządowej, w trzech egzemplarzach, z których jeden, po zatwierdzeniu projektu przez Ministra, zwraca się Dyrekcji Towarzystwa, drugi oddaje się Inspekcji Rządowej, a trzeci pozostawia się w Ministerstwie. Oprócz tego na potrzeby Depo Wojskowo-Topograficznego powinien być złożony czwarty egzemplarz planu kierunku i podłużnego profilu lini.

Wykonawczy kosztorys, ułożony stosownie do § 5 Ustawy Towarzystwa, powinien być złożony w pięciu egzemplarzach.

II. Wyłączenia.

Wyłączenie gruntu pod koleje.

§ 4. Wyłączenie gruntu pod koleje powinno być zrobione pod dwie drogi i żeby do granic zajętych pod budowlę kolei, włączając kawalery i rezerwy, pozostawała z każdej strony przestrzeń szerokości co najmniej dwóch sażeni. Wyjątek z tego przepisu dopuszcza się tylko przy znacznej wartości majątków podlegających wyłączeniu, i nie inaczej, jak za upoważnieniem za każdym razem Ministra Dróg Komunikacji.

Na miejscach narażonych na zaspę śnieżną, szerokość wyłączonego pasu powinna być powiększona, według wskazań Ministra Dróg Komunikacji, stosownie do potrzeby, wyjaśniającej się doświadczeniem dla każdej części kolei. Przy placachkach urządzanych pomiędzy stacjami (punkt d § 2), wyłączenie powinno być dokonane w rozmiarze, odpowiednio potrzebom przystanków.

III. Planta ziemna, odprowadzenie wody.

Profil poprzeczny planty ziemnej.

§ 5. Planta ziemna kolei powinna być zrobiona dla jednej kolei, odpowiednio do normalnego poprzecznego profilu, zatwierdzonego przez Ministra Dróg Komunikacji.

Na części zaś kolei od stacji granicznej Mławy do granicy Pruskiej, planta powinna być zrobiona na dwie drogi. Normalna szerokość planty ziemnej oznacza się dla jednej drogi 2,60 saż., dla dwóch drogi 4,60 saż.

Zbiórki głębokości mniej niż 0,30 saż. dokonywają się tak, żeby od osi planty do kantu stoków było z każdej strony 3,75 saż. Przytem zebrana ziemia może być złożona w kształcie kawalerów na odległości, co najmniej 4 saż. od kantu zbiórki.

Minister Dróg Komunikacji ma prawo żądać rozszerzenia planty ziemnej w miejscach, gdzie to uznane będzie za niezbędne, nie przekraczając jednak ogólnej cyfry ilości robót grabarskich, oznaczonej w przygotowawczym kontorysie.

Stoki zbiorek i nasypów.

§ 6. Stoki zbiorek i nasypów powinny mieć pochyłość co najmniej półtory podstawy na jedną wysokość, z wyjątkiem miejsc, gdzie właściwość gruntu będzie wymagała bardziej pochyłych stoków, ale w gruntach uznanych przez Ministerstwo Dróg Komunikacji za dostatecznie ciężkie, Minister może upoważnić urządzenie spadziścieśmi stoków, dochodzących do 1/3 a w skałach do 1/10 podstawy na 1 wysokość.

Z wyjątkiem stoków w gruntach kamiennych i skalistych, wszędzie takowe powinny być wzmocnione wstęgami darniowymi na brawkach i pokryte ziemią roślinną, z zasianiem na niej trawy.

Stoki tam, to jest nasypów zatapiających przez wodę wiosenną, powinny być wzmocnione w pasie zatapiańia i na 0,25 saż. wyżej tego pasu: chrustem, faszyną, obkładanemi przez kamienie plecionkami, wysypianiami kamieni, lub wybrukowane kamieniami na mchu.

Tamy powinny być zabezpieczone od podmycia przeciecinami i odprowadzającemi wodę budowlami, wszędzie gdzie tego zażąda Ministerstwo Dróg Komunikacji. W mokrych zbiorkach i miejscowościach bagnistych, powinno być urządzone należyte drenażowanie.

Jeżeli nasyp planty ziemnej robi się na stoku góry, to podstawa pod nasyp robi się tarasami, a przy znacznej pochyłości stoku góry, powinny być zbudowane muryrowane podporowe ściany.

Przy dokonywaniu robót grabarskich, rezerwy i kawalery powinny być umieszczane tak, aby w razie potrzeby rozszerzenia planty z jednej strony na drugą drogę, nie było potrzeba zasympać rezerwy i przeność kawalerów.

Na placachkach pomiędzy stacjami (punkt d § 2), przy umieszczeniu kawalerów i rezerwy powinno być brane na uwagę, że na placyku może zająć następnie potrzeba urządzenia przystanku, a dla tego kawalery i rezerwy powinny być tam urządzone tak, aby temu nie przeszkadzały.

Odprowadzenie wody od planty kolei.

§ 7. Wzdłuż nasypów, powinny być zrobione ro-

wy wszędzie, gdzie okaza się potrzebne dla odprowadzenia wód miejscowych.

Takie rowy wybierają się po obu stronach kolei przy wszystkich nasypach wysokości 0,30 saż. i mniej; powinny one mieć głębokości co najmniej 0,30 saż. i być w odległości z jednej strony o 1 saż.; a z drugiej o 3 saż. od dolnego kantu stoków planty. Stok tych rowów podlegający do planty powinien być wzmocniony. Rezerwy wybrane wzdłuż planty, powinny mieć spadek od niej i woda z rezerwy powinna być spuszczona do niższych miejsc.

W zbiorkach powinny być zrobione rowy z obydwóch strn planty, i przytem powinny być wzmocnione albo za pomocą darniny, albo za pomocą kamieni.

W miejscach mających styczność ku stronie zbiorek, robią się rowy górne.

Wszystkie rowy powinny mieć rozmiary dostateczne do wolnego przepływu nagromadzającej się w nich wody; w każdym razie głębokość tych rowów powinna być w wierzecholku nie mniejsza od 0,30 saż., a podłużna spadziścieśmi dna — nie mniejsza od 0,001. W gruntach rozmywanych, dno i stoki rowów powinny być dostatecznie wzmocnione. Dno rowów nie powinno mieć podłużnego spadku nad 0,008. Przy spadziścieśmi spadku planty, dno rowów powinno być zrobione tarasami, z progami, wyłożonemi kamieniami lub faszyną.

Górne rowy powinny być oddległe co najmniej o 1 saż. od górnego kantu stoku zbiórki i nie więcej niż 2 saż. od podłoża tylnego stoku kawalera i przytem mieć dostateczną głębokość dla wolnego spływania wody z przyległego stoku góry.

Powierzchnia ziemi pomiędzy górnym kantonem stoków zbiorek i kawalerami, powinna być splantowana z styczności ku kawalerom, a u podłoża tych ostatnich wykopane odprowadzające rowki.

IV. Obrony od zasp śnieżnych.

§ 8. Na czas otwarcia ruchu na kolei powinny być przysposobione w dostatecznej ilości przenośne tarce z tarcie dla zapobiegnięcia zasypaniu drogi śniegiem. Po otwarciu zaś ruchu, Towarzystwo powinno bezzwłocznie przystąpić do wysadzenia żywych płotów w miejscach narażonych na zaspę śnieżną, a dopóki płoty te nie będą stanowiąły dostatecznej obrony od zasp śnieżnych, powinno odnawiać tarce z tarcie w należytej ilości. (D. c. n.)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych uznał za możliwe dozwolnić sprzedaż pojedynczych numerów dziennika Petersburskiej Gazety, zabronioną rozporządzeniem z 7 stycznia 1872 roku.

* Komitet ustanowiony do rozpoznania prośb zaniezionych do podłożka Tronu w czasie pobytu Jego Cesarskiej Mości w Warszawie w roku zeszłym, odwołując się do poprzednich ogłoszeń swoich, według których z funduszu Najmilsiościwej przez Najmilsiościwszego Pana przeznaczanego na wsparcie, dopełni wypłaty dla tych osób, które dołączyły do pogań swych atesta ubóstwa, oraz dla podających zamieszkałych w cyrkulach: IV Bielańskim, V/VI Powożkowskim i VII Wolskim, oznajmia, iż z dniem dzisiejszym rozpoczyna wypłatę wsparcia i dla tych podających, którzy w chwili zanieśnienia swych prośb zamieszkiwali w cyrkulach: II/III Sobornym, X Nowoswieckim i XII Pragskim. Wypłata uskutecznią się w biurze Komitetu w pałacu Brulowskim, za poprzedniem rozpoznaniem tożsamości osób. Termin wydawania wsparcia dla osób zamieszkałych w pozostałych cyrkulach, wkrótce wskazanym będzie w oddzielnem ogłoszeniu.

Prezydium w Komitecie, Szambelan Dworu Jego Cesarskiej Mości, Pecherzeuski.

* Rada Miejska Warszawska Dobroczynności Publicznej. Jasnie Wielmożny Minister Spraw Wewnętrznych, decyzją z dnia 30 stycznia r. b. № 887, postanowił zawarte w testamentie niedy Bankiera Warszawskiego Mejera Bersona, z dnia 4 (16) maja 1872 r., zapisy a mianowicie:

- A. na coroczne wsparcie:
1) dla Szpitala Starozakonných w Warszawie Rer. 80.
2) dla domu Schronienia Starozakonných w Warszawie " 30.
3) na kupno odzieży dla biednych starozakonných " 15.
4) dla Szkoł (Talmudora) " 30.
5) na kupno maki na Święta Wielkanocne dla ubogich starozakonných " 15.
6) na kupno drzewa dla biednych " 15.
7) dla sali ochrony dziewcząt izraelskich " 15.
8) dla takiejże ochrony № 14 " 15.
9) dla takiejże ochrony № 15 " 15.
10) dla takiejże ochrony № 18 " 15.
11) dla sali ochrony chłopów izraelskich № 17 " 22 k. 50.
12) dla sali ochrony gminy Ewangelickiej " 15.
13) dla sali ochrony pod nazwą „księżdz Boduena" " 15.
14) dla sali ochrony Ruskiej " 22 k. 50.
15) na wsparcie:

a. w 1-m roku dla niezamożnego wyznaczenia mojegoż studenta Cesarzowskiego - Warszawskiego Uniwersytetu, Wydziału Lekarskiego.
 b. w 2-m roku, dla podupadłego kupca wyznaczenia mojegoż.
 c. w 3-m roku, na posag dla biednej panny wyznaczenia mojegożowego . . . 150.
 B. na kapitał żelazny:
 16) dla Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności . . . . . Rer. 1,000.
 17) dla Kasz Pożytkowej istniejącej przy Zarządzie Warszawskiej gminy Starozakonnych . . . . . 1,000.
 18) na wybudowanie i utrzymanie zakładu dobroczynnego pod nazwą: „Warszawskiego Szpitala dla dzieci starozakonnych, Mejera i Chai z Szymonów małżonków Bersonów”. . . . . 50,000.
 przyjąć na warunkach w wspomnianym testamentie określonych, i z zachowaniem praw osób trzecich.

* Rada Miejska Warszawska Dobroczynności Publicznej. Na zasadzie Art. 2 Najwyższej w dniu 1 czerwca 1871 roku zatwierdzonej Uchwały Komitetu do spraw Królestwa Polskiego oraz w myśl Art. 910 Kodeksu Cywilnego w Królestwie Polskiem, na posiedzeniu z dnia 25 lutego r. b. postanowiła:
 Zawarty w Akcie darowizny z dnia 16 (28) stycznia w b. zapis Karola i Bronisławy małżonków Time, dla utworzenia pomocy zmarłego ich syna Witolda, tytułem corocznej opłaty po rubli gr. 150, na powiększenie dochodów Szpitala dzielnicy w Warszawie; przyjąć na warunkach w powyższym Akcie darowizny wymienionych i z zachowaniem praw osób trzecich.

* Jego Cesarska Wysokość Księża Oldenburgski, w przejeździe z Moskwy zagranicę, raczył przybyć do Warszawy

DZIAŁ WĘWNETRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

* Cytamy w Gaz. Polskiej: Poczatkowe roboty około budowy pierwszej osady karnej rolniczo-rzemieślniczej w Studzieniu, już rozpoczęte zostały. W przeszły czwartek, dnia 21 lutego (5 marca), zjechali na grunt wice-prezes komitetu p. Feliks Sobanski, przewodniczący w zarządzie p. Antoni Bialecki, budowniczy, p. Goebel i prowadzący wykonanie robót p. Józef Reichmann, celem ostatecznego wyboru miejsca i wytknięcia planu sytuacyjnego na gruncie, mających się znaleźć w tym roku. Przesztem darowana przez rząd Towarzystwu w Studzieniu, wynosi 117 morgów i jest obecnie lasem porośla. Grunt piaszczysty przedstawia lekkie falowanie się pochylony ze spadkiem blisko trzechlokiowym ku najniższemu poziomowi. Figura tego terytoryum przedstawia prawie równoległobok czworokątny, na którym wybrano najwięcej wzniesione wzgórze, jako najużytejsze, na plac pod budowę zakładów. Cięża panująca niedawno w tym lesie, była już przerwana została: ożywionym ruchem mnóstwa fur, zwyczajnie ceagle, kamienie, belki i inne materiały. Za kilka tygodni, skoro tylko pora roku dozwoli, założony zostanie kamień węgielny, ze zwykłym w takich razach uroczystościami. Byłoby pożądanem, aby akt ten odbył się mógł w warunkach ułatwiających wszystkim interesującym się tą sprawą, wzięciu w nim udziału i zjechanie na miejsce, ażeby być świadkami początku dzieła tyle obiecującego pożytku w przyszłości.

* Konie robocze. Kaliszania pisze: Obywatele ziemscy z okolic Sieradza, Widywy i Łaska, w celu poprawienia rasy koni roboczych, zamierzają sprowadzić w znacznej ilości znaną rasę koni „biturow”, i w tym celu dwóch z grona tychże obywateli, a mianowicie p. Juliusz Romoeki z Woli Marzyńskiej i pan Stawicki z Rembiszowa wyjeżdżają w tych dniach do Cesarstwa. Ciekawą jest rzeczą, czy rasy te koni okaże się praktyczną; w każdym razie radzimy sprowadzającym, i by przedewszystkiem strzeżli się krzyżowania z tutajszymi hetkami; wiemy bowiem z doświadczenia, iż z takowej mieszaniny rodzą się niekztałtne i niepraktyczne dziwolagi.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

* JO. generał-feldmarszałek księże Bariatyński, raczył przyjechać ze Skierniewic do Warszawy.

* Warszawska Gazeta, Policynna zamieszcza następujący wypadek miejski:
 W dniu 1 (13) marca w cyrku Nowoswiatkim, o godzinie 3^{1/2}, w domu pod nr 9 na ulicy Św. Krzyżkiej, w mieszkaniu zamkniętym Marceli Bryńskiej szwaczki, zapaliła się pościel w kuchni, a od takiej zajęto się drewniane przepierzenie, przyczem pozostawiona w mieszkaniu Paulina Samulewicz, dziewczynka 6-letnia, będąca na opiece u Bryńskiej, od dymu zadusiła się i pomimo udzielonej jej pomocy lekarskiej, do życia przywrócić nie mogła. Ogień natychmiast przez żołnierzy straży ogólniej ugaszonym został, straty nie przekroczyły 120 rubli. Pożar ten wcale wszelkiego prawdopodobieństwa wybuchu wadliwej zapalania pościeli zapalka, przez dziewczynkę Samulewicz.

* Tydzień handlowy. Na targu warszawskim dowozy pszenicy w tygodniu minionym nie były znaczne, gatunków przednich nawet był brak, skutkiem czego ceny ostatnich podniosły się o 15—22 1/2 kop. na koren. Płacono za gatunki wyborowe, czyste i białe rs. 9—9,15, za takież cokolwiek obsadzone, lecz bez śniecia rs. 8,70—8,85, cokolwiek zmieszane ze śniecią rs. 8,40—8,55, za gatunki średnie podług koloru i czystości rs. 8,22 1/2—8,25, za smolne i ordynaryjne rs. 7,20—7,65 za korzec. Żyta dowozy dobre, a ceny przy większym zapotrzebowaniu wyższe. Płacono za gatunki wyborowe rs. 6,05—6,15, za gatunki dobre rs. 5,82 1/2—6, za ordynaryjne rs. 5,40—5,50 za korzec. Na wywóz zakupiono około 600 korcy. Jęczmieńa dowozy średnie, ceny ziarna dwurzędowego wyższe, płacano rs. 4,80—5,10, czterzędowego ceny niezmiennione, płacano rs. 4,05—4,65 za korzec. Owsa dowozy szczuple, a ceny z każdym dniem wyższe; płacano rs. 3,40—3,50 za korzec. Groch zaniędzbany, za towar do gotowania płacano rs. 4,80—5,10, za ordynaryjny na paszę rs. 4,35—4,65, za cukrowy rs. 5,40—6. Ceny maki niezmiennione.
 Okowity ceny w końcu tygodnia, z powodu zmniejszonych dowozów, podniosły się. Płacono do rs. 1,32 za garniec. Cukier. Ruch w tym produkcie w tygodniu minionym, przy poprawie usposobienia na rynkach Cesarstwa i wzmocnieniu się cen w Kijowie, był tu dość ożywiony. Uskuteczniło zna-

czniejsze transakcje w rafinadzie, a mianowicie: Guzowa i Sannik po rs. 4,05, Konstancji i Elżbietowa po rs. 3,95. Konstancja, o ile nas zapewniano, ma być odebrana w fabryce. Na potrzeby spożycia miejscowego, płacono za Hermanów, Łyszkowice, Guzów, Ostrów, Oryszew, Sanniki, Rytwiany, Ruda Pabianicka i Lesmierz po rs. 4,05, za Leonów w pojedynczych beczkach rs. 4,05, w partiach rs. 4, za Józefów w głowach rs. 4, rabany rs. 4,10. Inne marki stosownie do gatunku o 5—10 kop. niżej. Ceny mączki stałe się trzymają, płacą do rs. 3,50 za kamień 24-funtowy.

Łoju od czternastu dni sprzedano dość znaczne partie zagranicznego towaru. Zapewniano nas, że cyfra wynosi kilkakrotnie sto tysięcy kilogramów. W ogóle ceny nie są nam wiadome; niektóre jednak partie uskutecznił po 44 1/2 fr. franco Antwerpja, co wynosi za pud tu w miejscu kolejną rs. 4,50, wodą rs. 4,40. W tych dniach nabyto towar z Cesarstwa do wyrobu mydła, za który płacono rs. 5 za pud.

Wetna. Od ostatniego sprawozdania naszego, w towarze miejscowym ruch odbył się znaczny. Sprzedano 100 cetrarów z „Działoszyca”. Za średnią krakowską płacono 84 talary. Nabył to fabrykant ze Zgierza. Doma zagraniczny sprzedal kupcowi z Tomaszowa 150 cetrarów cienkiej i średnio-cienkiej po cenie przeciwej 88 tal. Lubelskiej wetny średniej cienkiej sprzedano 100 cetrarów w części za gotówkę, w części zaś na termin czteromiesięczny po cenie 98 tal. Nadto około 600 pudów wetny z Cesarstwa po cenie 21 rubli. Co do terminowych transakcji dochodzą nas wieści, że placą niżej cenę szeszoletnich kontraktowych, a to od 8 do 10 tal. W ogóle największy udział w obrotach biorą fabrykanci tomaszowscy, zdaje się więc, że podczas tegorocznego jarmarku będą najczynniejszymi w zakupach. Za granicą interes bardzo spokojny. (Gaz. Hand.)

Z INNYCH GUBERNJI.

* St. Peterb. Wied. zamieszcza następujący list naczelnika okręgu celnego archangielskiego, wyjaśniający wiadomość przedrukowaną na początku stycznia, przez toż pismo, z gazety Birza, o łodzi podarowanej pomorzanom sumskim przez Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza. „Łódź norwęgiska (błędnie nazwana w korespondencji barką duńską), ofiarowana została w 1872 roku pomorzanom przez Jego Cesarską Wysokość Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza, ażeby służyła za wzór do polepszenia sposobu budowania statków, gubernatorowi zaś pozostawionem zostało posłać tę łódź do tego punktu pomorza, który uzna za najstosowniejszy. Natychmiast po przybyciu łodzi, takowa oddana została magistratowi sumskiemu, w lecie 1872 roku. Odtąd do chwili obecnej, łódź pozostawała bez żadnego użytku i przechowywana była bardzo niedbale. Od 18 przeszło miesięcy stoi ona na rzecze Sumie w zimie i w lecie, pod gołym niebem, bez żadnego przykrycia. Nareszcie 11 grudnia 1873 roku spisano akt obejrzenia łodzi; w akcie tym powiedziano, że łódź pomieniona pozostaje pod gołym niebem, niezmie przykryta i zaniesiona cakiem śniegiem, z pod którego trzeba było ją odgrzebywać. Dla zapobieżenia zupełnemu zdezolowaniu łodzi podarowanej, mającej wielką wartość i odznaczającej się wyborną konstrukcją, naczelnik archangielskiego okręgu celnego upraszał gubernatora o oddanie łodzi, do przechowania, oddziałowi sumskiemu straży granicznej, pod warunkiem, ażeby dozwolonem było zarówno jemu, jak i oficerowi miejscowemu, odbywać niekiedy dalsze wycieczki na morzu, do którego to użytku łódzie wiosłowe straży granicznej są mniej przydatne. Gubernator przokonywał się o niedbalstwie i bez żadnego celu trzymaniu łodzi w osadzie sumskiej, nie mógł nie upatrywać w propozycji powyższej prawdziwego pożytku, najpierw pod względem konserwacji łodzi, i powtóre pod względem spełnienia woli Jego Cesarskiej Wysokości, ażeby łódź służyła za wzór dla miejscowej budowy statków, co dałoby się ze wszelkim miar osiągnąć za pomocą podróży odbywanych przez urzędników celnych, w oczach całej ludności pomorskiej. Kwestja oddania łodzi norwęgiskiej na konserwację zarządowi celnemu, nie została jeszcze rozstrzygnięta, lecz w każdym razie nie ulega wątpliwości, że nie może być ona pozostawioną w ręku mieszkańców osady sumskiej.

* Dnia 20 lutego (4 marca), zanknięty został w Kijowie jarmak, zwany kontraktami. Podług Kijewskanina, nie widziano nigdy przedtem tak znacznego zjazdu na kontrakty kupców i przemysłowców z gubernji Nadwisiańskich, jak w roku bieżącym. Wszystkie prawie gałęzie przemysłu tamiecznego miały swoich przedstawicieli. Z wyrobów tamiecznych najbardziej zwracali na się uwagę przedmioty z żelaza, cynku i platynowane, jak również wyroby szewskie, tkackie i slusarskie. Maszyny i narzędzia rolnicze miały także bardzo znaczny obdyt.

* Z rozkazu Jego Cesarskiej Wysokości Głównodowodzącego wojskami gwardji i Petersburskiego okręgu wojskowego, od 1 do 22 marca roku bieżącego ma być w oficerskiej strzelnicy wojsk gwardji, na placu Siemionowskim, przygotowany do przyszłego konkursu, egzamin oficerów z strzelania do celu, na którym każdy z oficerów powinien dać 15 strzałów.

* Z wsi Gruzina piszą do dziennika Rusk. Inw.: Szereg ofiar w miarę możliwości na korzyść mieszkańców gubernji Samarskiej, jeszcze raz dowiódł, że Rosja obficie w ludzi gotowych do podania ręki pomocy swemu cierpiącemu współbratni. Nie pozostał w tyle za innymi w tej świętej sprawie i nasz żołnierz ruski. Pomiędzy innymi, 6 stycznia, w tym celu, w 88 Piotrowskim pułku piechoty miało miejsce pierwsze przedstawienie żołnierskie, dochód z którego, wraz z innymi ofiarami, doszedł do stu dwudziestu jeden rubli. Dawano komedyjkę A. Pogoskiego: „Dziadek-strażak”, wszystkie role w której, tak męskie, jak i kobiece, były wykonane przez żołnierzy, a niektóre bardzo udanie. Do uroczniczenia przedstawienia, znacznie przyczynili się amatorowie, którzy podjęli się wykonania kilku romanów i sztuk muzycznych. Nie mówiąc o bezpośrednim pożytku, jaki przyniosą żołnierzom rozrywkę tego rodzaju, nie można nie nadmienić, że rezultaty wprowadzonych w życie w pułku odczytów i pogadanek z żołnierzami, już zdokłą wykazały się w znacznie mniejszej liczbie żołnierzy, znajdujących się przyjeżdżających do pułku w czasie zewnątrz koszar.

* Dnia 25 lutego, w St. Petersburgu był silny wiatr, przewracając na niektórych placach przechodniów, a w ogóle nawet mocno utrudniając komunikację pieszą po ulicach. Wielu zakładom handlowym w cyrku Litejnym, wiatr porzywał szлды, w wielu miejscach powybijał szyby w drzewiach i oknach, z dachu teatru Michała zerwał kilka arkuszy blachy i t. p.

* Mińsk. Dnia 30 stycznia, jak donoszą do dziennika Głos został poświęcony i otwarty wodociąg, zbudowany z inicjatywy i za staraniem gubernatora; wodociąg dla wodociągu stanowią obfite źródła w ogrodzie miejskim, które poprzednio zaopatrywały w wodę tylko nieliczne, sąsiadujące z ogrodem mieszkańców; niasto zaś musiano zadawać sobie wodę z rzeki płytkiej i mętnej, szczególnie w wiosnę i podczas deszczów, kiedy z całego miasta spływała do rzeki brudne potoki. Cały wydatek za zbudowanie wodociągu wynosi 33,000 rub., z których 20,000 udzielił miastu rząd, w kształcie pożyczki.

* Dziennik Rusk. Wiedom. donosi, że słoń, który zbuntował się w moskiewskim ogrodzie zoologicznym zaczął być deleko spokojniejszym, wszelako nie dozwala nikomu przykuć się do podłogi. Budowla w której znajduje się to zwierze, okopana jest głębokim rowem i zarazem ze wszystkich stron podparta jest grubemi balami, z obawy, aby słoń jej nierozwalił.

* Według dziennika Mosk. Wiedom. niedawno do Krasnowodzka przybyła druga niewielka karawana z Chiwy, z różnemi towarami miejscowemi. Chiwijcy powiadali, że ormjanie kaukazy, którzy udali się z Krasnowodzka z towarami (na wielbłędach karawany powracającej do Chiwy, wyprawionej pod kierunkiem pułkownika Głuchowskiego), pomyślnie przybyli do chwałstwa i dobrze rozprzedali swoje towary. Ormjanie ci zamierzają, łącznie z kupcami chiwijskimi, zebrawszy karawanę towarową, ruszyć z nią napowrót do Krasnowodzka.

TELEGRAMY
 DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryz, 14 marca. Zgromadzenie Narodowe prowadziło w dalszym ciągu obrady nad podatkiem od soli. Daisze rozprawy odroczone zostały do poniedziałku. W biurach została wybrana komisja do ułożenia projektu przedłożenia władzy rad municypalnych. Ośmiu komisarzy sprzeciwia się projektowi, a siedmiu sprzyja mu.

Berlin, 15 marca. Chorobę Bismarcka stanowi nerwalgja nerwów prawej nogi. Książę znajduje się na drodze polepszenia, lecz jeszcze nie może zajmować się interesami.

Wiedeń, 14 marca. Izba deputowanych przyjęła w drugim odczytciu prawo wyznaniowe, jak również prawo o wprowadzeniu takowego w wykonanie, według wniosków komitetu. Dodatek do prawa o wprowadzeniu w wykonanie, według którego, prawne stosunki starokatolików, ich roszczenia do katolickich kościołów, probostw, fundusów i instytucji miałyby pozostać nieknięte przez prawo wyznaniowe, został odrzucony; wniosek Heinza w przedmiocie oddzielenia części austriackiej od dejezji Włocławskiej, został przyjęty.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Z Londynu piszą pod d. 10 marca: Obiad galowy, dany wczoraj w sali św. Jerzego w pałacu windsorskim, na cześć Najdostojniejszych Nowożeńców, był uroczystością nader świetną. Oprócz członków rodziny królewskiej, znajdowało się na tym obiedzie około 150 zaproszonych gości, w tej liczbie ciało dyplomatyczne, wszyscy prawie członkowie teraźniejszego i poprzedniego gabinetu i reprezentanci wyższej szlachty. Na dzień wjazdu uroczystego Księcia i Księżny Edynburskich do Londynu robione są wielkie przygotowania. Każda ulica, przez którą przejeżdżać będzie orszak zamianowała swą osobną komisję do kierowania robotami około przyozdobienia ulicy; największy ruch panuje na Regentstreet, gdzie komitet kierujący przygotowaniem wiewzał sobie na pomoc tych, którzy udekorowali uroczyste pałac kryształowy. Orszak królewski ma przybyć do Paddingtonu 12-go b. m., przed samą godziną dwunastą w południe. Szpaler tworzyć będą 8,000 wojsk wszelkiej broni, i oprócz tego 400 majtków bataljon żołnierzy od marynarki i 400 uczniów szkoły marynarki w Greenwich. Straż honorową przed pałacem tworzyć będzie 100 majtków.

* Reichs und Staatsanzeiger podaje następujące wiadomości z Sztutgardu, z 7-go marca: Rocznicą urodzin króla wirtemburskiego obchodzona była wczoraj z zwykłą uroczystością. Całe miasto, aż do najoddalniejszych punktów, przyozdobione było flagami wirtemburskimi i niemieckimi. Na przedstawieniu galowem w teatrze królewskim nadwornym, publiczność powitała z zapalem króla, który przybył w towarzystwie swoich wysokich gości, najbliższych krewnych Najdostojniejszych Narzeczonych: Wielkiego Księcia Mikolaja Konstantynowicza, starszego Brata Wielkiej Księżniczki Wiary Konstantynownej, księcia Eugenjusza Erdmanna wirtemburskiego z małżonką, rodziców księcia Wilhelma-Eugeniusza. — Wielki Książę Mikolaj Konstantynowicz wyjechał ząd dziś w nocy.

* Jeden z ultramontañskich dzienników w Berlinie, Germania, ogłosił przed kilku dniami artykuł, w którym przekonywa, że zastąpienie hrabiego Arnima przez księcia Hohlenlohe-Schillingsfürst na ambasadzie niemieckiej w Paryżu, świadczy o nieprzyjaznym usposobieniu gabinetu cesarskiego względem Francji. Norddeutsche Allgemeine Zeitung, organ księcia Bismarcka, występuje przeciwko tak fałszywemu tłumaczeniu i zaprzecza mu z żywością, która podwyższa wartość jej oświadczeń. Organ ministerjalny rozwodzi się z twierdzeniem, iż oprócz kilku organów stroniemw krancowych, cała prasa niemiecka jednozgodnie dostrzega w nominacji księcia Hohlenlohe zakład „najprzyjaźniejszych uczuć” ze strony Niemiec. Germania, dodaje Nordd. Allg. Zeitung, która nie pomija żadnej sposobności do przypisywania nam zamiarów groźnych lub zdradzieckich względem Francji, nie omieszka przyczynić się i teraz, ze zwykłą sobie złą wiarą, do zakłócenia wrażeń, jakie projektowana zmiana ambasadorów może wyrzucić w kompetentnych sferach politycznych we Francji. Podczas gdy zgodnie z panem Mallinekrödt, Germania lubi wyrzucać

kancelerzowi dążności do nowej wojny z Francją, jednocześnie ten dziennik ultramontañski nie przestaje pracować nad dostarczeniem francuzom pretekstów do skarg i do wyrzekań przeciwko Niemcom i do wywołania tym sposobem wstrząszeń w stosunkach pokojowych. W każdym razie, Germania powinna by przenieść swoje usiłowania na przedmioty zrzędniej wybrane; wybrany bowiem przez nią przedmiot nominacji księcia Hohlenlohe jest najniezręczniejszym. Takie uwagi ze strony organu księcia Bismarcka, nie mogą przejść niedostrzeżone we Francji, gdzie zapewne przyczynią się do złagodzenia szkodliwych wrażeń sprawionych przez niedawne oświadczenie uczynione przez kancelarza niemieckiego, bądź na trybunie parlamentu, bądź też w rozmowach poufnych.

* Jeden z telegramów donosi, jakoby karlisti mieli już wkroczyć do Irun. Marszałek Serrano zdaje się chcieć skoncentrować największą jak tylko może liczbę wojsk republikańskich pod Bilbao, choćby mu przyszło z tego powodu opuścić pozycje odleglejsze od teatru walki stanowiącej, jaka się stoezy pod stolicą Biskai. Marszałek mniema zapewne, iż w razie odniesionego zwycięstwa nad karlistami, łatwo mu przyjdzie odzyskać punkta, które obecnie dobrowolnie ustępuje nieprzyjaciolom. Zdaje się zresztą, iż książę de la Torre, jakkolwiek przgotowuje się do silnego ataku na armję Don Kailosa, prowadzi jednocześnie jakieś układy dość tajemniczej natury. Jedna z korespondencji madyryckich, zamieszczona w Journal des Debats, wzmiankuje o tych przednegodach w wyrażeniach zasługujących na zachtenienie. „Marszałek Serrano—czytamy tam—wstepuje w tradycje najznakomitszych generałów w tej długiej wojnie północnej, która trwa już od pół wieku prawie. Podobnie jak jego poprzednicy, nie cofa się on przed bitwą, lecz zdąza zarazem energicznie podrodze przedsięję i bardziej stanowczej—drodze układowej, czyli dązy do przeprowadzenia tak zwanych convenios. Od czasu rewolucji wrześniowej, wdał się on raz już w walkę Hiszpanji z karlistami i może się pochlubić rolą jaką wtedy odegrał; albowiem to, czego nie mogly dokazać, ani niezmordowana działalność Prima ani ustawiczne bitwy, ani nieustanne dniem i nocą marsze kolunn soigających bandy karlistowskie, ani surowe srodki przedsiębrane przeciwko miasteczkom i alkadom podejrzany—tego wszystkiego dokonał, w jednej chwili, traktat a raczej tak zwane convenio w Amorevieto; uspokoił on wtedy prowincje północne, które i dziś cieszyłyby się zupełnym spokojem, gdyby tadykani i federalisci nie otworzyli byli wszystkich bram strzegących ojczyzny.—Marszałek Serrano podaje karlistom pokój jedną ręką, lecz drugą trzyma na rękolejści miecza; należy mu więc pozostawić czas do ofiarowania jednej ręki, wpiern nim da uczuć nieprzyjaciolom ciężar drugiej. Pokój jest skarbem — a przeto możliwym do przyjęcia.” Dalzj, korespondent wskazuje sposoby, za pomocą których książę de la Torre spodziewa się pozyskać pokój: „Gdyby zdołano, powiada on, za pomocą jakiego bądź podłego kruszcu zatkać tę ranę hańbiącą (wojnę domową), któz by się uskarżał na to?”—Nie będzie od rzeczy rozpatrzyć dobre zamiary, do jakich uczyniona jest aluzja w przytoczonych tu kilku wierszach. Marszałek liczy na odzwanie, za pomocą pieniędzy, głównych dowódców karlistowskich od sprawy pretendenta. Czy dopnie tego zamiaru? A jeśli nawet dopnie, to na jak długo pokój zostanie przywrócony? Gdy spokojność jakiego kraju ugruntowana jest na użyciu podobnych srodków, to opiera się ona na podstawach bardzo kruchych—i z tego powodu zapatrywania się — pochwała jaką oddaje korespondent Dobatów systematowi convenios, tak ocenionemu przez marszałka Serrano,—może wywołać wiele słusznych zarzutów.—Z innej znow strony, twierdzą iż książę de la Torre miał napisać do byłej królowej Izabelli, żądając aby przysłała do Hiszpanji księcia Asturji, i marszałek poręcza uznanie go przez armję — propozycja ta jednak miała jakoby doznać nie przychylnego przyjęcia. Pogłski te jednak wydają się bardzo wątpliwymi. Marszałek Serrano dązy do zajęcia najpierwszego stanowiska w kraju i pownie by w chwili, w której słusznie czy nie słusznie, uważa się blizkim dojścia do celu, za pomocą przyszłego zwycięstwa nad karlistami, nie występował z komhinacją któraby go oczywiście na drugi plan straciła. Już przypuszczenie rozpoczęcia układowej z dowódcami powstania zdaje się być więcej usprawiedliwionem.

* Przesilenie ministerjalne w Konstantynopolu skończył się. Podajemy tu niektóre nieznanne jeszcze o niem szczegóły. Dnia 23-go stycznia, sułtan objawił mocne niezadowolenie wielkiemu wezyrowi, z powodu złego stanu finansów kraju. Wielki wezyr kategorycznie oświadczył, że główne źródło dla zapłaty procentów i długów bieżących za rok niniejszy leży w dziedzienniu od stad baranów, lecz zimna panujące w Turcji, również jak w górach Bałkańskich, w Albanji i na pograniczu Grecji, zagrażają temu zasobowi. W odpowiedzi na to sułtan nazwał wielkiego wezyra „niezdolnym i niezapobiegliwym człowiekiem” i zaważwał do siebie, jednego po drugim, wielkiego marszałka Ferid-pasze i ministra wojny Hussein-Awni-pasze, proponując najprzód wielkiemu marszałkowi a następnie ministrowi, godność wielkiego wezyra. Obaj odpowiedzieli, że nie czują się zdolnymi zajmować tak ważne stanowisko, lecz sułtan odpo wiedział im na to: „Jeżeli jeden z was nie przyjmie w 24 godzin proponowanej przezemnie posady, to zaważew Mahmuda, zaminując go wielkim wezyrem, a wtódy on nauczy was słuchać moich rozkazów.” Mówiąc to, sułtan był silnie rozdrażniony i zagniewany. Po długiej naradzie, na którą przyzwano i niektórych innych dygnitarzy państwa, postanowiono, że Hussein-Awni-pasza uda się wieczór do

pałacu i oznajmi, że przyjmuje godność wielkiego wezyra, z prośbą, aby pozostawiono przy nim tę ministerstwa wojny (jak to było uczynione dla Fuada-paszy), do czasu skończenia reorganizacji armii, której liczbę zamysł w roku bieżącym doprowadzić do 1,200,000 ludzi.

Husejn-Awni - pasza rodem ze Sparty, w Anatolii - jest turkiem czystej krwi, potomkiem zdobywców państwa. Wychowywał się on w szkole wojskowej konstantynopolskiej i był przykomenderowany, w charakterze adjunkta-tłumacza, do francuza Magnan, profesora szkoły i znakomitego strategika. W 1853 r. odkomenderowany został do głównego sztabu Omera-paszy w Szumli, przyczem awansował na pułkownika; w 1855 uczestniczył w pochodzie na Gruzję, zostając przy głównym sztabie Abdulla-Chirema-Nadir-paszy, a po kompanii krymskiej awansowany został na generała brygady i mianowany dyrektorem szkoły wojskowej. Później został generałem dywizji i prezesem rady głównej ministerstwa wojny, poczem posunięty był na pełnego generała i pełnił obowiązki „Kajmakana” Fuada-paszy, będącego podówczas wielkim wezyrem i ministrem wojny. On także dowodził wojskami na Kaukazy, na granicy greckiej, i trzy razy był ministrem wojny. Jako wojskowy, odznacza się swym doświadczeniem, wykształceniem i zdolnościami administracyjnymi. Jako działacz polityczny turecki, jest on na stepce Riza-paszy. Cała armia poświęcona mu jest bezwarunkowo, tak potrafił pomieszczać na wszystkie miejsca wpływowe byłych wychowawców szkoły wojskowej, swych towarzyszy lub przychylnych sobie uczniów. Zrobiło go to człowiekiem nadzwyczaj wpływowym i potężnym. — Przedewszystkiem jest on turkiem, nie żywi szczególniejszego społeczeństwa dla żadnego z państw cudzoziemskich, lecz potrafi zachowywać stosunki przyjazne ze wszystkimi ambasadorami. Husejn-Awni-pasza był zawsze na stopie bardzo przyjacielskiej z Mehmedem-Ruszdi-paszą, uczonym i patriotą, byłym ministrem wojny i wielkim wezyrem, którego nie należy mieszać z tylko co upadłym wielkim wezyrem Szerwanem-Zadi-Mehmedem-Ruszdi-paszą rodem z Dagestanu i pochodzącym ze stanu duchownego. Husejn-Awni-pasza w obecnej chwili stoi na czele stronnictwa czysto-tureckiego. Jest on bardzo przywiązany do następcy tronu Jusuf-Izzedina-Effendi i obstaruje go silnie za dynastję azidską. — Stronnictwo Riza-paszy, które można nazwać stronnictwem medjidistów, oraz stronnictwo egipskie są nieprzychylnie nowemu wielkiemu wezyrowi. Chociaż Husejn-Awni-paszy nie uważają za bardzo żywotnego dla europejczyków; jednakże nie wyrzeka się ich usług. Oficerowie pruscy cieszą się jego opieką i społeczeństwem. Dwaj generał-lejtananci - którzy przyjęli islamizm, — Fenzi-pasza (słowa Kolman), były pułkownik sztabu jenerałnego austrjackiego, i Mehmed-Ali (niemiec z Węgier) używają jego ufności i zajmują się niezmordowanie, pod jego zwierzchnictwem, reorganizacją armii. Obaj oni marzą o zostaniu następcami zmarłego jenerałissima, kroaty Omera-paszy. Kaimakanem wielkiego wezyra mianowany został muszır Abdul-Kerim-Nadir - pasza. Jest to człowiek gruntownie wykształcony, rodem z Czerpanu; wszedł on do służby wojskowej w 1827 r. jako ochotnik; po pokoju adrianopolskim, wysłany został do Wiednia, dla skończenia swego wykształcenia i uważany był za jednego z najlepszych uczniów jenerała austrjackiego Hauslaba. — Po powrocie do Turcji zajmował ważne miejsca; w 1854 roku dowodził armją anatolską, rozbił przez kozaków liniowych jenerała Baggowuta; później był pomocnikiem Omera-paszy. — Jest to człowiek sumienny i nader bezinteresowny, cieszący się powszechnym szacunkiem. — Na posadach drugorzędnych odznaczał się zawsze, lecz był mniej szczęśliwym w godności głównodowodzącego i ministra. — Jedyną jego wadą jest niezwykła powolność. Jest to turecki Fabjusz-Cunctator.

Telegramy z gazet zagranicznych.

* Londyn, 12 marca. Dzisiaj, o godzinie 11-ej z rana, królowa Wiktorja, Księżę i Księżna Edyburscy, księżę Leopold i księżniczka Beatryxa wielkobrajtańska, wyjechali ze swego pałacu windsorskiego i przyjechali o godzinie 11-ej min. 40 do Londynu, na Paddingtonski dworzec drogi żelaznej. Pomimo, iż padał śnieg, zgromadzili się niezliczone tłumy ludu. Ze stacji drogi żelaznej, orszak złożony z sześciu karet udał się do pałacu buckinghamskiego, eskortowany przez oficerów i wyższych urzędników. Na czele swity jechało dwóch oficerów ruskich. Orszak królewski doznawał wszędzie przyjęcia radoznego, pełnego zapalu. Londyn przyozdobiony był wspaniałymi flagami ruskimi i angielskimi. Wojska uszykowane były z obu stron ulic, od samego dworca drogi żelaznej aż do pałacu buckinghamskiego.

* Londyn, 13 marca. Powiadają, że królowa Wiktorja, księżę i księżna Walji, Księżę i Księżna Edyburscy, zamierzają odbyć wjazd uroczysty do City londyńskiego, z okazji wielkiego obiadu, który dany będzie przez lorda-mera londyńskiego. W drugim tygodniu po świętach Wielkanocnych, w końcu kwietnia, Księżę i Księżna Edyburscy udadzą się do księcia Walji, do Sandringham. — Wczorajsza iluminacja w Londynie była bardzo wspaniała. Na ulicach tłoczyły się niezliczone tłumy ludu.

* Paryż, 12 marca. Akademia powzięła decyzję przypuszczenia p. Ollivier do posiedzenia swych, jak każdego innego członka akademii, pomimo, że formalnie jego przyjęcie jeszcze nie nastąpiło.

* Paryż, 13 marca. Według wiadomości pochodzącej z dobrego źródła, marszałek-prezydent opuści około 26 b. m. Wersal i zamieszka w Paryżu na czas trwania ferij Zgromadzenia Narodowego. — *Moniteur* donosi, iż wkrótce rozpoczyna się układy rządu z biskupami dje-

cezji na granicy niemieckiej położonych, oraz z kurją rzymską, co do dalszego rozgraniczenia pomienionych djecezi. Rząd dokłada wszelkich możebnych starań dla przyspieszenia załatwienia tej kwestji.

* Wersal, 12 marca. Zgromadzenie narodowe przyjeżdża na dzisiejszym swym posiedzeniu, 386 głosami przeciwko 280, wniosek p. Pouyer-Quertier, podług którego począwszy od dnia 1 lipca 1875 roku nałożonym być ma podatek na rafinerję cukru. Minister handlu złożył przytem oświadczenie, iż dotyczące powyższego przedmiotu układy z podpisanymi na konwencji z 1864 roku Anglią, Niderlandami i Belgją zostały już rozpoczęte.

* Wersal, 13 marca. Zgromadzenie Narodowe odrzuciło na dzisiejszym swym posiedzeniu 367 głosami przeciwko 284, opodatkowanie cukru i rozpoczęło następnie obrady nad podatkiem od soli. Dalsze obrady nad tym przedmiotem odbędą się jutro.

* Gdańsk, 14 marca. Z Stargardu donoszą pod datą wczorajszą, iż biskup chełmiński, Marwitz, skazany został na karę pieniężną w sumie 2,400 talarów, lub 16 miesięcy zamknięcia w więzieniu, za ponowne sprzeciwiające się prawu zamianowanie księży.

* Wiedeń, 12 marca. Na dzisiejszym posiedzeniu izby-deputowanych toczyły się dalsze obrady nad projektem do prawa co do zewnętrznych stosunków prawnych kościoła katolickiego i przyjęte zostały §§ 8—22, po największej części w oświadczeniu zaproponowanej przez właściwą komisję. Tylko co do § 17 przyjęta została osnowa projektu rządowego; zaś § 14 sformułowany został podług wniosku p. Suessa w sposób następujący: „Biskupi kierują wewnętrznymi sprawami kościelnymi swych djecezi stosownie do przepisów kościelnych, o ile takowe nie sprzeciwiają się prawom państwa.

* Wiedeń, 13 marca. Izba deputowanych obradowała dziś w dalszym ciągu nad prawem w przedmiocie zewnętrznych stosunków prawnych kościoła katolickiego i przyjęła §§ 22—43, podług osnowy zaproponowanej przez komisję, odrzucając przedstawione poprawki. Prezes ministrów oznajmił podczas posiedzenia, iż delegacje zwolane zostały do Pesztu na 20 przyszłego miesiąca.

* W tych dniach na rogach ulic paryżkich, rozlepione było obwieszczenie od Mont de Piété (Lombarda), zawiadamiające o ofiarowaniu przez małżonkę marszałka Mac-Mahon'a 100,000 franków, na wykupienie zastawionych w tej instytucji materaców. Wiadomość ta przyjęta była z takim społeczeństwem, że mimo późnej godziny wieczornej, i bez względu na to, iż wydawanie opłaconych przez panią Mah-Mahon materaców naznaczone było na dzień następny, natychmiast przed gmachem Mont de Piété zebrał się ogromny tłum ludu, wyrażający swe zadowolenie przez głośne okrzyki. Dnia następnego wydano już 300 materacy. Ilość wszystkich materaców zastawionych w Mont de Piété dochodzi do 14,800 sztuk, i jak sądzą, na wykupno ich potrzeba od 120 do 121,000 franków.

* Z Paryża telegrafują, pod d. 1 marca, do gazety Berlińskiej „National Zeitung“: Marszałek Mac-Mahon znajdował się dziś na wysoigach w Auteuil. Sprzyjała im pogoda przesłiczna. Publiczności było mnóstwo, a marszałek przyjęty został przez tłumy z wielkim społeczeństwem.

* Cesarz Franciszek Józef udzielił wdowie zmarłego jenerała Gablenz'a pensję 5,000 guldenów i przeznaczył dla każdego z trojga jej dzieci po 1,000 guldenów rocznie na wychowanie.

* Cesarz Napoleon III, w sam dzień urodzin swego syna, ubezpieczył jego życie we wszystkich Towarzystwach ubezpieczeń na ogromną sumę. — Summa ta, podług umowy, zawartej przez cesarza z zarządami Towarzystw ubezpieczenia, ma być wydana cesarzowi-czowi za dojsciem jego do pełnoletności. Termin ten nadechodzi w drugiej połowie bieżącego miesiąca, i tym sposobem młodemu księciu dostaną się miliony, które bardzo mu się przydadzą dla podtrzymywania roli pretendenta.

* Dla należytego uczczenia pamięci doktora Liwingstona, jego zwłoki będą pomieszczone w opactwie Westminsterkim.

* Podczas kiedy kardynał Antonelli jest jeszcze chorą, w Rzymie krąży wieści o dziele, nad którym pracował, jakoby, lat wiele, i które ma być wydane na świat dopiero po zgonie Piusa IX, a może nawet i po zgonie samego kardynała. Jak słyhać, składać się ono będzie z kilku tomów, i zawierać ma historję papierstwa od 1840 do 1870 roku. Do dzieła tego dołączone zostaną wiarogodne dokumenta.

* Mikado japoński poruczył konsulowi jeneralnemu japońskiemu w Medjolanie, aby mu przysłał portrety wszystkich monarchów, z którymi państwo japońskie zostaje w stosunkach przyjacielskich. Skutkiem tego konsul japoński, Nakajama zamówił u malarza włoskiego Giuseppe Ugolino portrety naturalnej wielkości Cesarzów: Rosji, Niemiec i Austrii, królowej angielskiej, królów Włoch, Holandji, Szwecji, Belgji, Danji, prezydentów: rzezypospolitej francuzkiej, Związku szwajcarskiego, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i rzezypospolitej Peruwijskiej.

* W 1872 roku, procent śmiertelności w Paryżu nie przechodził 21,%; z wyłączeniem Londynu, Paryż za rok ten był najzdrowszym ze stolic zachodnio-europejskich. W Brukselli śmiertelność doszła do 22,%; w Wiedniu 31,%; w Berlinie 32,%; we Florencji 34,%;

a Rzym, jak zwyczajnie, był najwięcej zabójczym miejscem pobytu, gdyż tam porwała śmierć 37,1% na sto. Dla Paryża rok 1872 godny jest uwagi ogromną liczbą samobójstw. Ta nowa epidemja porwała tam 792 ofiar rocznie; w tej cyfrze powiesiło się 224 osób, utopiło się 100, a zastrzeliło 77.

* „Ajentura Havas“ komunikuje gazetom paryżkim, że Wystawa paryżka w 1875 roku będzie urządzona funduszem prywatnym. Terazniejszy stan finansów nie pozwala rządowi na pieniężne poparcie przedsięwzięcia, lecz rząd życzę mu powodzenia. Do rozporządzenia administratorów wystawy rozkazano już oddać Pałac Przemysłowy. Tak więc pogłoska, jakoby myśl wystawy została zaniechana, nie ma najmniejszej zasady.

* W Kairze odbyły się wspaniałe uroczystości dworskie. Wice-król Egiptu wydawał dwie córki za mąż: jedną własną za swego synowca, drugą adoptowaną za syna ministra finansów. 10-go lutego dany był obiad na 200 osób dla ciała dyplomatycznego i konsularnego, ministrów, jenerałów i znakomitszych cudzoziemców (w tej liczbie Klapka, Lesseps), z wyłączeniem dam. Prezydował na nim książę następca tronu Tefik basza, przy rzesztem oświetleniu sali i całego pałacu, tudzież kilkogodzinnych sztucznych ognich. Nazajutrz był drugi obiad, daleko liczniejszy, dla podrzędniejszych dostojników krajowych i cudzoziemców, a jednocześnie świetny obiad dla dam w harmonie matki wice-króla. Na tym ostatnim zasiadło do stołu około 300 dam, a potem znów podejmowano więcej niż 1,000 kobiet mniej dostojnych. Setki niewolnic, śpiewaczek i tancerek usługiwały i uwijały się w czarodziejko przybranych salach haremów: to w orjentalnych strojach, to w wojskowych mundurach przeladowanych złotem i srebrem, to jako gwardja kobieca przy pałaszach, lub z instrumentami muzycznymi. Niektóre tancerki w lekkich balowych strojach europejskich, co dotąd u arabek był nowością, były bardzo ładne i obudzały zawistę dam egipskich. Księżniczki w tualach na pół europejskich, na pół wschodnich, miały na sobie mnóstwo klejnotów. Po bankiecie, 15-stoletnią pannę młodą posadzono na tronie między jej matką a siostrą. Miała na głowie tak ciężką koronę, że ta literalnie przyniotła ją do ziemi, gdyż upadła zemdlna. Oprócz eunuchów, żadne inne mezkie oko nie było świadkiem tej uczy haremowej, na zakończenie której spadł na gości deszcz z monet złotych, które księżniczki pełnymi garściami rozrzucaly. 12-go lutego uroczystym pochodem odprowadzono pannę młodą do domu jej małżonka. Na czele postępował szwadron żandarmerji w czerwonych srebren haftowanych mundurach, potem szwadron jakby średniowiecznych jeźdźców z hallabardami, w czarnych z żelaznej siatki koszulkach, dalej kompanja piechoty w białych płóciennych mundurach, lejbgwardziści w huzarskim stroju, oddział kawasów we wschodnich kostiumach przepasanych pysznymi perskimi szalami; wreszcie, otoczony czarnymi eunuchami, długi rząd dwu i czterokonnnych powozów, z woźnicami w staro-francuzkim stroju o trójgraniastych kapeluszach, w których jechały lekko osłonięone księżniczki i ich damy. Ostatni powóz panny młodej był całkiem zakryty firankami. Orszak zamykały oddziały wojska i oddziały arabskich szeków na koniach. 13-go i 14-go lutego obchodzono w takiż sposób drugie wesele.

(Gaz. War.)

* Piły djamentowe. W technice dawno już używano swidrow djamentowych; teraz na wystawie instytutu amerykańskiego, pokazują w działaniu piły djamentowe. Maszyna ta jest to zwykła piła mechaniczna, różnąca przy ruchu w tył i naprzód, lecz zęby zrobione są z djamentów, przymocowanych do piły stalowej. Piła działa horyzontalnie i rżnie podłożony pod nią kamień. Próbkę szarego kamienia, przerywanego na głębokość piętnastu cali piłą zwykłą, w ciągu całego dnia, piła djamentowa rozcina na taką głębokość w ciągu pół godziny.

Redaktor, Mikołaj Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

Warszawa
dnia 4 (16) marca.

Widowiska.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH. — We srodę, — w teatrze wielkim: opera *Don Carlo*, przez artystów włoskich; abonament N. 10 lit. A. — w teatrze rozmaiłości: komedja *Poskromienie złośnicy*; we czwartek, — w teatrze wielkim: trajedja *Don Carlos*; w piątek, — w teatrze wielkim: opera *Don Carlo*, przez artystów włoskich; abonament N. 10 lit. B.; — w teatrze rozmaiłości: komedja *Skapiec*; obrazek *Synek*; w sobotę, — w teatrze wielkim: opera *Gli Ugonotti (Hugonoci)*, przez artystów włoskich; abonament zawieszony; — w teatrze rozmaiłości: komedja *Ciężka próba*; *Wiosna*; *Posażna jedynaczka*; w niedzielę, — w teatrze wielkim: balet *Meluzyna*; — w teatrze rozmaiłości: komedja *Księżna Jerzowa*; *Synek*.

WIELKI TEATR. — Dzisiaj, w poniedziałek, opera w 5 aktach (akt 2-gi, 3-ci i 4-ty w dwóch obrazach), *Don Carlo*, przez artystów włoskich; abonament zawieszony. — Początek o godzinie 7-ej. — Jutro, we wtorek, trajedja *Don Carlos*. — Wczoraj, było osób 993.

TEATR ROZMAIŁOŚCI. — Dzisiaj, w poniedziałek, obrazek sceniczny w 1 akcie, *Synek*; — komedja w 3 aktach, *Emancypowane*. — Początek o godzinie 7 i pół. — Wczoraj, było osób 761.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — Jutro, we wtorek, 5 (17) marca r. b., o godzinie 8-ej wieczorem, odbędzie się *Koncert Aleksandra Zarzyckiego*, ze współudziałem pani Julji Uszyńskiej i chóru męskiego. — Program: I. 1. Sonata z op. 53, na fortepjan, Beethovena, — wykona p. Zarzycki; 2. a) Arja Zerliny z opery „Don Juan“, Mozarta, b) Bolero z opery „Giovanna di Guzman“, Verdięgo, — odśpiewa pani Uszyńska; 3. a) Barkarolla, Guzman, — odśpiewa pani Uszyńska; 4. a) op. 60, i b) Scherzo, op. 39, Chopina, — wyk. p. Zarzycki; 4. a) Śpiew nocnych wędrowców (według Goethego, słowa Mirona), i b)

Chór myśliwych (słowa Józefa Grajnera), A. Zarzyckiego. — Wykona chór męzki z towarzyszeniem dwóch waltorni (pp. Weck i Randekhardt). — II. 6. a) Presto, Scarlattiego, b) Nachstück, R. Schumanna, c) Etude de Concert, Liszta, d) Romance variée, op. 16, J. hr. Wielhorskiego, — wyk. p. Zarzycki; 6. a) Moje słone, słowa Berwińskiego, b) Siwy koniu, i c) Siedzi ptaszek na drzewie słow, przez E. J., — A. Zarzyckiego, — odśpiewa p. Uszyńska; 7. Valse-caprice (Soirées de Vienne), K. Tausiga, — wyk. p. Zarzycki. — Cena miejsc: krzesło w pierwszych rzędach po cenie rs. 2 kop. 5, w następnych po rs. 1 kop. 55, miejsce nienumerowane po rs. 1. — Biletów nabywać jeszcze można w księgarniach: pp. Sennewalda, Gebethera i Wolfa i Hosička, w dzień zaś koncertu w kasie przy wejściu od godziny 6-ej wieczorem.

W SALACH REDUTOWYCH. — We srodę, 13 (25) marca r. b., o godzinie 7-ej z południa, odbędzie się *Koncert wokalnno-deklamacyjny* Leopolda Matuszyńskiego, urządzony i wykonany przez artystów Teatrów ze współudziałem utalentowanych amatorów. — Pomiędzy dziełami Chopina, Moniuszki, Rossiniego i Meyerbeera, wykonane będą po raz pierwszy utępy z najnowszych oper: „Aida“, i „Goti“, kompozycji pp. Verdi i Gobatti. — Bliższe szczegóły afisze późniejsze i programy ogłoszą. — Bilety do pierwszych 2-eh rzędów po rs. 2 kop. 5, do następnych po rs. 1 kop. 55 i bocznych po rs. 1, oraz nienumerowane na galerję, nabyć można w księgarniach: pp. Gebethera i Wolfa, Sennewalda, Hosička, Ungra i Banarskiego.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedzielę bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta codziennie, od godziny 11-ej rano do godziny 5-ej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dniu powszednim kop. 15; — w niedzielę zaś i święta kop. 5.

TIVOLI. — Dzisiaj i codziennie, *Koncert słynnych śpiewaków* panien: Rossini i A. Kossari i p. Lebourd, z muzyką P. Stankiewicza. — Początek o godzinie 8-ej wieczorem. — Cena wejścia kop. 80.

Przyjmowanie chorych.

Profesorowie Warszawskiego Uniwersytetu, w prowadzonych przez siebie klinikach, udzielają chorym przychodnim pomocy lekarskiej bezpłatnie, w następujące dni i godziny:

W chorobach chirurgicznych, codziennie od godziny 12 do 1, w szpitalu S-go Duch.	Profesor Girsztowol.
W chorobach chirurgicznych, we srody i soboty od godziny 9 do 10, w szpitalu Dzieciątka Jezus.	Profesor Kosinski.
W chorobach wewnętrznych, codziennie od godziny 11 do 12, w szpitalu Świętego Duch.	Profesor Lambl.
W chorobach wewnętrznych, we srody i piątki od godziny 11 1/2 do 12 1/2, w szpitalu Dzieciątka Jezus.	Profesor Andrejew.
W chorobach wenerycznych i skórnych nie wenerycznej natury, we srodę i w niedzielę od godziny 11 do 12, oraz w cierpieniach gardła wenerycznej i nie wenerycznej natury, we wtorki i piątki od 11 do 12, w szpitalu S-go Łazarza.	Profesor Trautvetter.
W chorobach ocznych, codziennie od godziny 1 do 2, w szpitalu S-go Duch.	Docent Wolfring.

SZPITAL DZIECIĄTKA JEZUS.

Bezpłatna porada lekarska dla przychodzących chorych. Wejście przez drzwi główne od Wareckiego placu. Choroby zewnętrzne w ogóle. Dr Orłowski codziennie od 10 do 11 godziny rano. Choroby organów moczowo-płciowych. We wtorki, czwartki i soboty od 11 do 11 1/2 godziny przed południem. Choroby wewnętrzne. Dr Pogorzelski codziennie od 9 do 10 godziny rano.

Przyjmowanie chorych

„W szpitalu świętego Rocha.”

Codziennie od godziny 9-ej do 10-ej zrana, głównie zaś: Choroby zewnętrzne — Dr Stankiewicz. Choroby wewnętrzne — Dr Obrębski.

BIURO INFORMACYJNE

o nędy wyjątkowej sprawdzonej przez Siostry Miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności Warszawskiej ulica Erywańska № 8 nowy.

№ domu	Ulica	Nazwisko lub inicjały	U W A G I
7	Nowomiejska	Starosta Franciszka.	Wdowa, lat 74, obłożnie chorą.
19	Sienna	Zambrzycka Anna.	Mąż w szpitalu, dzieci drob. troje.
18	Żurawia	Klossowicz Weronika.	Wdowa, kaleka na rękę, dzieci drob. dwoje.
1	Sosnowa	Paznicka Ewa.	Wdowa, dzieci drob. troje.
19	Ogrodowa	Wengan Franciszka.	Wdowa, lat 60, ciężko chorą.
14	Mostowa	Surlanowska Marja.	Lat 75, sparaliżowana.
5	Szczygła	Marja M.	Zona bylego kroja, dzieci drob. siedm kro.
16	Tamka	Landecka Józefa.	Sparaliżowana oddawna.
28	Nowyświat	Zielińska Marja.	Mąż w szpitalu, dzieci drob. troje.
13	Wolność	Geller Franciszka.	Mąż w szpitalu, ona kaleka, dzieci drob. siedmiuro.
30	Dzika	Ejdl Kuczyńska.	Mąż sparaliżowany, dzieci drob. troje.
47	Piwna	Borkowska Teresa.	Od lat wielu sparaliżowana.
55	Nowolipie	Borowiecka Klara.	Od lat 2-eh sparaliżowana.
13	Browarna	Colisetti Antonio.	Chory na suchoty, dzieci drob. dwoje.
237	Praga Wołowa	Wycałkowska Franciszka.	Sparaliżowana oddawna.

* W dniu 3 (15) bież. mies. i roku, chorych w 33-miu cywilnych szpitalach: przybyło 57, wyzdrowiało 56, umarło 6 (pozostało 1800 (mężczyzn 893, kobiet 907), z nich w szpitalu starozakonnych: mężczyźni 190, kobiety 185.

Przyjechali: — Jenerał-majorowie: ksiądz Szachowskiej, z Moskwy, hrabia de Balmen, z St. Petersburga.

Wyjechał: — Rzezywisty radca stanu Leszczow, do Kielc.

